

ществуване и точността на измерване на съвместните влияния на факторите.

В заключение, с еднозначните решения от индексния анализ на разнородната продукция завършвам цялостния факторен анализ с дискретни данни на абсолютни резултативни величини. Като започнах с необходимостта от пропорционално разделяне на целия съвместен ефект от еднопосочни промени на два фактора в метода на акад. Струмилин, който е за непропорционално разделяне на този ефект, стигнах до отхвърлянето на двата традиционни статистически подхода за условните решения при всички видове и форми (адитивна и индексна) на статистическия факторен анализ с дискретни данни (Стефанов, Тотев, 1960). Във връзка с този анализ е много важно да припомня, че методът на акад. Струмилин е бил предложен само за случаите с еднопосочни промени на факторите. На тази негова особеност обаче индексолозите в чужбина и у нас не са обърнали нужното внимание. Позволявам си да твърдя, че сигурно е имало и други специалисти в миналото с разбиранията на акад. Струмилин за еднопосочните и разнопосочните факторни промени, но най-вероятно дългогодишната традиция се е оказала по различни причини по-силна от тях. Признавам, че и аз като всички не обръщах тогава внимание на този факт. Ако това не се беше случило, мисля, че независимо от логическата

и формалната необоснованост на метода за непропорционално разделяне на съвместния ефект от адитивния анализ, той е притежавал ключа към еднозначните решения на индексния анализ, който е могъл да тръгне по друг път на развитие. В истинността на този извод можах да се убедя много по-късно, едва когато успях да стигна до тези решения по чисто индуктивен логически път (Христов, 1978). Със задължителното изискване да се отчитат както посоките на отделните факторни промени, така и посоките на съвместните промени на всички фактори индуктивната логика потвърди с достатъчното условие за еднозначните решения особеността на метода на акад. Струмилин за еднопосочните факторни промени от адитивния анализ с агрегирани данни.

Впоследствие се оказа, че освен за този частен случай индуктивната логика налага замяната на двата традиционни и условни статистически подхода със същото достатъчно условие във всички останали видове и форми на факторния анализ. Неговото развитие обаче беше бавно и трудно - от по-леките към по-сложните и тежки форми. Във връзка с това най-напред защитих еднозначните решения за адитивен факторен анализ на еднородни съвкупности в две дисертации за „доктор” и „доктор на икономическите науки” през 1981 и 2001 година. Икономическото